



Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep,
0030 Oslo

Oslo, 26.06.2013

Vår ref: AKT

Høring- Endringer i pasient og brukerrettighetslover – rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Nasjonalforeningen for folkehelsen takker for invitasjonen til å komme med synspunkter på endringer i pasient og brukerrettighetsloven. Vi ønsker å gi innspill med utgangspunkt i situasjonen til personer med en demensdiagnose. Det er 71 000 personer som har demens i Norge, og antallet ventes å fordobles seg de neste tiårene.

Kommentarer til forslaget

Det er bred politisk enighet om at eldre skal bo så lenge som mulig. Etter hvert som behov for hjelp og assistanse melder seg, er det nødvendig med en lang rekke av ulike tiltak og tjenester. BPA er en viktig brikke i den tiltakskjeden. Nasjonalforeningen for folkehelsen støtter derfor forslaget om å lovfeste rett til BPA. Rettighetsfesting er en viktig forbedring av helse- og omsorgstjenester og bidrar til å sikre likt tilbud og lik forvaltning over hele landet. Vi finner det imidlertid beklagelig at Stortinget har lagt økonomiske føringer på anmodningen til regjeringen, og slik hindrer et fullgodt forslag om rettighet til alle. Slik forslaget ligger nå er det for mange begrensinger lagt til rettigheten til at vi mener at det vil bli godt nok.

For personer med demens er det viktig med helhetlige helse- og omsorgstjenester som omfatter alt fra diagnose, medisinsk oppfølging, dagaktivitetstilbud, støttekontakt, avlastning, opplæring, botilbud og institusjon med mer. Brukerstyrt personlig assistanse kan være et godt tilbud til personer med demens i tidlig fase. Et godt individuelt tilpasset aktivitetstilbud (herunder også støttekontakt), med avlastning til pårørende, kan bidra til at personer med demens kan bo hjemme lenger. Det er derfor svært beklagelig at støttekontakt og avlastning er unntatt forslaget om rettighetsfesting av BPA.

Nasjonalforeningen for folkehelsen er også kritisk til at det er satt en aldersgrense ved 67 år. Dette lager et unaturlig skille mellom brukerne av helse- og omsorgstjenester som vi ikke støtter opp om.

Demens er en sykdom som kan endre seg raskt. Noen personer med demens kan være velfungerende i flere år, mens andre kan ha rask funksjonssvikt på ulike områder. Behovet for assistanse kan endre seg i løpet av måneder. Nasjonalforeningen for folkehelsen vil derfor påpeke viktigheten av at kommunene legger opp til rask behandlingstid på søknader om BPA.

Departementet ber spesielt om synspunkter på fastsettingen av stort behov og timeantallet som settes som grense. Det er vanskelig for Nasjonalforeningen for folkehelsen å ha sterke synspunkter på antallet timer, utover å si at det for flertallet av personer med demens så vil det mest sannsynlig dreie seg om færre timer enn 32 i uken. Vi skulle derfor ønske at rettigheten ble utvidet nedover. Etter vårt syn kan rettigheten gjelde for alle antall timer under 32, med samme forutsetning om at det ikke skal være dyrere enn kommunens tilbud.



Avslutningsvis er det viktig for Nasjonalforeningen for folkehelsen å påpeke at kommunene må lytte til pårørende på lik linje som brukere når behovet for BPA skal vurderes. Pårørende kjenner brukeren godt og vil ofte vite når behovet for assistanse er størst og hva som trengs av hjelp.

For ytterligere informasjon eller spørsmål, ta kontakt med helsepolitisk rådgiver Anne Kjersti Toft på telefon 23 12 00 46 eller e-post anne.toft@nasjonalforeningen.no.

Med vennlig hilsen

Nasjonalforeningen for folkehelsen

Wenche Frogn Sellæg
Leder Rådet for demens

Lisbet Rugtvedt
Generalsekretær